

TEATRUL NAȚIONAL DIN CLUJ

Ion VARTIC

„Elita intelectuală clujeană ne creditează”

DELIA VOICU: *Teatrul Național din Cluj oferea, la sfârșitul stagiunii trecute, o imagine dezolantă: tensiuni în trupă, spectacole modeste, texte de slabă calitate, multe reluări. Ce ați reușit să îndreptați în cele câteva luni de când sunteți director?*

ION VARTIC: Teatrul se afla, la venirea mea, într-o situație destul de gravă. În primul rând, din cauza lipsei de repertoriu. E greu să-l refaci. Nu se poate reforma o instituție de acest tip cu ușurința cu care reformezi, de exemplu, o revistă literară sau o editură. Acolo rezultatele apar mult mai repede. Situația ne e îngreunată și de absența unei legislații moderne, fără de care nu se poate realiza mai nimic. Prin plecarea câtorva actori s-au dezmembrat șapte-opt spectacole. Cu greu am putut relua doar două dintre ele. Mai avem, în continuare, probleme legate de trupă: sunt prea mulți actori tineri, neformați încă, dar și mulți actori pensionari, angajați prin cumul. Este, în schimb, deficitară, partea mediană a echipei artistice. Actorii de vârstă mijlocie sunt cei mai solicitați, unii dintre ei fac naveta între Cluj și București...

D.V.: *Reușiți, în condițiile acestea, să-i readuceți pe spectatori la teatru și, mai ales, să readuceți elita intelectuală clujeană, care îl cam părăsise?*

I.V.: Pot spune că elita clujeană s-a întors la noi. Nu știu dacă am câștigat-o. Cred că încă nu este convinsă. Dar a revenit și, într-un fel, ne creditează. Sper să răspundem orizontului ei de așteptare. În ultimii ani, din motivele cunoscute, teatrul pierduse acest public.

D.V.: *Au existat, totuși, și câteva spectacole importante, ca „Visul unei nopți de vară” în regia lui Victor Ioan Frunză – o creație de succes, dar și costisitoare totodată. Vă puteți permite să renunțați, pur și simplu, la asemenea producții?*

I.V.: Frunză ar fi reluat *Visul unei nopți de vară*, dar ar fi trebuit să înlocuiască patru actori, ceea ce însemna, de fapt, să-l refacă aproape în întregime.

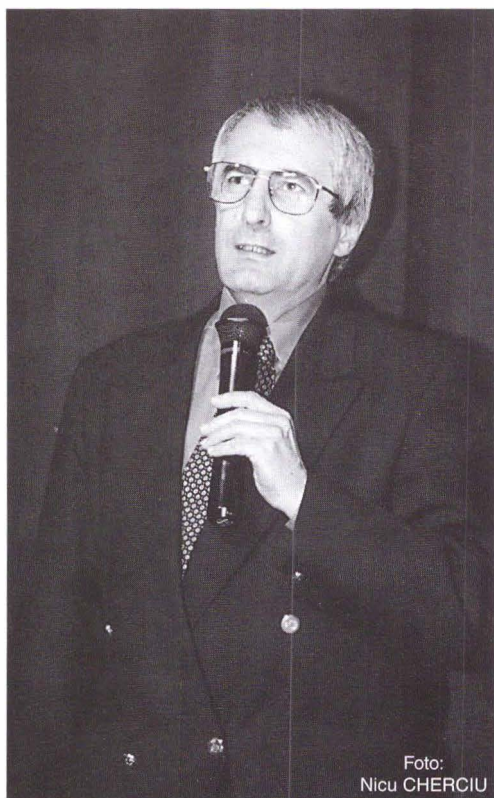

Foto:
Nicu CHERCIU

D.V.: *Sala Studio găzduiește, pe lângă reprezentații, și discuții cu spectatorii. Ce efect are acest dialog?*

I.V.: Aș spune, în primul rând, că interesează, fapt confirmat la toate întâlnirile de până acum. Pornind de la spectacol, dialogul se poate extinde pe probleme culturale, dar și sociale, de actualitate. Prin redeschiderea Studioului *Euphorion* s-a materializat planul din 1946 al unor mari clujeni – azi, socotiți scriitori foarte importanți (e vorba de Radu Stanca și Ion Negoïtescu) –, care își doreau un teatru de artă, numit „Euphorion”. Era o tentativă utopică, ținând seama de condițiile istorice de atunci.

D.V.: *Cărui tip de montări îi este destinat acest spațiu?*

I.V.: El a fost gândit, în special, pentru producțiile tinerilor artiști – regizori, actori, dramaturgi. Numele său, *Euphorion*, personajul goethean, simbolizează, cum se știe, elanul creator...

D.V.: *Și dumneavoastră ați semnat, într-o vreme, regia unor spectacole. În ce măsură continuați, conducând teatrul, acea experiență?*

I.V.: Nu știu dacă e chiar o continuare, pentru că m-am jucat de-a regia acum vreo 15–20 de ani. Totuși, faptul că am cunoscut direct aspecte ale practicii scenice m-a influențat în decizia de a prelua direcția acestei instituții. Numai cu experiența de teoretician al teatrului aș fi rămas, precaut, în afara lui.

D.V.: *Ați încredințat prima parte a stagiunii unor creatoare tinere: Mona Chirilă și Anca Bradu. Ce înseamnă, pentru dumneavoastră, această alegere?*

I.V.: Alegerea lor este, fără îndoială, un gest de încredere. Aici există o școală serioasă și în domeniul teatrului, școală în care Mona Chirilă și Anca Bradu își desfășoară activitatea didactică. Atât *Mantaua* cât și, mai nou, *Povestiri din pădurea vieneză* reprezintă momente importante în programul nostru dar și o șansă acordată actorilor, care se pot întâlni pe scenă – de la cei mai noi membri ai trupei până la maestri. Doamna Silvia Ghelan, de exemplu, a acceptat să intre în *Povestiri...*, chiar dacă rolul oferit nu e de primă mărime (de altfel, toate partiturile piesei sunt de mică întindere) tocmai pentru a fi alături de colegi și pentru a sluji teatrul.

D.V.: *În ce spectacole o mai putem admira?*

I.V.: Știu că va intra în distribuția pe care o gândește Vlad Mugur pentru *Hamlet*. Cred că va relua *Cameristele*. Este, oricum, programată des *Regina Mamă*, pentru care există, întotdeauna, public!

D.V.: *Ce pregătiți în continuare? Ce regizori ați mai invitat?*

I.V.: Finalul de stagiune stă clar sub semnul lui Vlad Mugur. E o piatră de încercare decisivă. Dacă vom confirma artistic și vom rezista și financiar, atunci domnia sa va face, pe lângă *Hamlet*, încă un spectacol, fie un Cehov, fie una dintre dramele târzii ale lui Ibsen, un text nejuțat, până acum, la noi. Revenirea lui Vlad Mugur în teatrul în care a făcut istorie și în care a făcut o școală este un eveniment. Urmează, în vară, Mihai Măniuțiu, cu un triptic. Scena mare va fi ocupată până în noiembrie, când vom începe un alt proiect de mare anvergură, un Goethe, în regia lui Beatrice Bleonț, cu Claudiu Bleonț și Marius Bodochi. Dorința lor este să nu divulge, încă, titlul ales. Cred că aceste tentative regizorale vor fi decisive pentru viitorul Naționalului clujean.